

Een eigen R.K. kerk te Haarzuilens

door

Dr D.W. Gravendeel

deel 2

De afwijziging

Het bleef twee maanden stil, maar toen barstte de bom. De heer H. de Greef te Haarzuilens ontving een op 5 juli 1934 gedateerde en door de aartsbisschop van Utrecht, J.H.G. Jansen, persoonlijk ondertekende brief:

In beleefd antwoord op Uw schrijven van 8 maart j.l., waarin U uit naam van meerderen Ons verzoekt, een onderzoek te willen doen instellen naar de mogelijkheid in Haarzuilens een kerk te stichten, deelen Wij U mede, dat het gevraagde onderzoek heeft plaats gehad; dat echter gehoord de verschillende adviezen en na raadpleging van het Hoogwaardig Kapittel Wij geen aanleiding vinden, vooralsnog stappen te doen ten einde te komen tot de stichting van een kerk te Haarzuilens.

H. de Greef

Met dit kille, hooghartige briefje maakte de aartsbisschop een „kardinale” fout. Hij had namelijk de zaak wel degelijk ernstig opgevat, getuige ook zijn verzoek aan pastoor Ohl om zijn pogingen tot het plaatsen van een lening voorlopig te staken. Hij was in overleg getreden met het Kapittel, dat hem had voorgesteld twee kanunniken onderzoek te laten doen en hij was met dat voorstel accoord gegaan. Vervolgens had het Kapittel zelf twee kanunniken gekozen: J.G. van Schaik, die de omstandigheden ter plaatse kende, en J.H. Scholten. De heren hadden verslag uitgebracht en de voor- en nadelen opgesomd.

Argumenten tegen waren in het kort:

1. Het is niet erg waarschijnlijk dat het aantal parochianen in Haarzuilens groter zal worden;
2. Een behoorlijk onderhoud van de benoemde pastoor is zeer onzeker.
3. Waarschijnlijk zal de kerk, behalve op zon- en feestdagen misschien, de hele dag leeg staan in een gemeente van 400 tot 500 zielen.
4. Een afstand van 6 - 7 kilometer tot de kerk in Vleuten is voor één familie groot. Alle anderen kunnen er te voet binnen een uur zijn.
5. Als in Haarzuilens een gemeente wordt gesticht, zal de kerk in Vleuten ongeveer 900 zielen behouden. Dan zal één pastoor voldoende zijn, maar de zorg voor de gemeenschap en vooral voor de jeugd zal beter zijn als een kapelaan de pastoor helpt.

Er waren ook argumenten vóór:

1. In Haarzuilens staat een katholieke school, waarvan de kinderen door de weeks nooit naar de kerk kunnen.
2. Als in Haarzuilens een kerk wordt gebouwd en de gemeente in Vleuten wordt te groot, dan kan die in Haarzuilens er wat bij nemen.

De conclusie was dat de vele nadelen niet konden worden goedge maakt door de enkele voordelen.

Had de aartsbisschop nu maar in een persoonlijk onderhoud met de leden van het comité — iets waarom herhaaldelijk was verzocht, maar wat nooit werd toegestaan — in alle rust en op voet van menselijke gelijkheid, opening van zaken gegeven, dan had men zich, zij het teleurgesteld, bij de beslissing neergelegd. Men voelde zich echter „genomen” omdat de ware redenen van de weigering (hoe-wel in de wandeling wel degelijk vermoed) niet openlijk

J.S. Kooijman

werden uitgesproken. Dat werd er niet beter op toen aansluitend het Kerkelijk Gezag in het geding werd gebracht, een Gezag dat — althans naar het gevoelen van de leden van het comité — geen boodschap had aan de mening van de parochianen of daar in ieder geval niet rechtstreeks met hen over wilde praten.

De commissie was obstinaat, gunde zich een kleine week bedenktijd en schreef terug:

*Aan Zijne Hoogeerw. Excellentie
den Aartsbisschop van Utrecht*

Naar aanleiding van Uwer Hoogeerwaarde Excellentie's schrijven van 5 Juli 1934, welk schrijven ons de grootst denkbare teleurstelling bracht door de mededeeling, dat Uwe Hoogeerwaarde Excellentie, gehoord de verschillende adviezen en na raadpleging van het Hoogwaardig Kapittel, geen termen aanwezig acht vooralsnog stappen te doen ten einde te komen tot de stichting van een kerk te Haarzuilens, nemen wij met diepen eerbied de vrijheid ons nogmaals tot Uwe Hoogeerwaarde Excellentie te wenden.

Naar ons van betrouwbare zijde ter oore is gekomen, hebben Uw adviseurs inlichtingen ingewonnen: Iste bij den Zeereerwaarden Heer Pastoor te Vleuten, die, hoewel hij ons op een door Uwe Hoogeerwaarde Excellentie gewilde conferentie alle medewerking toezegde, onze grootste tegenwerker is geweest en 2de bij den Heer J.H. Teunissen, hoofd der R.K. Lagere School alhier, die vanwege zijn betrekking geen juiste inlichtingen kan verstrekken, daar hij dan tegen den zin van den Pastoor, van wien hij ten zeerste afhankelijk is, zou spreken.

Dat de Pastoor ons heeft tegengewerkt, blijkt uit zijn eigen gezegde (als het aan mij ligt komt de kerk er nooit) en onze meening omtrent den Heer Teunissen moet juist zijn, daar hij, toen hem gevraagd werd in onze commissie zitting te nemen, daarvoor bedankte, omreden hij te veel van den Pastoor afhankelijk was.

Ons inziens is daarom het onderzoek te eenzijdig geweest en zijn de woorden „verschillende adviezen” in Uw voornoemd schrijven niet juist.

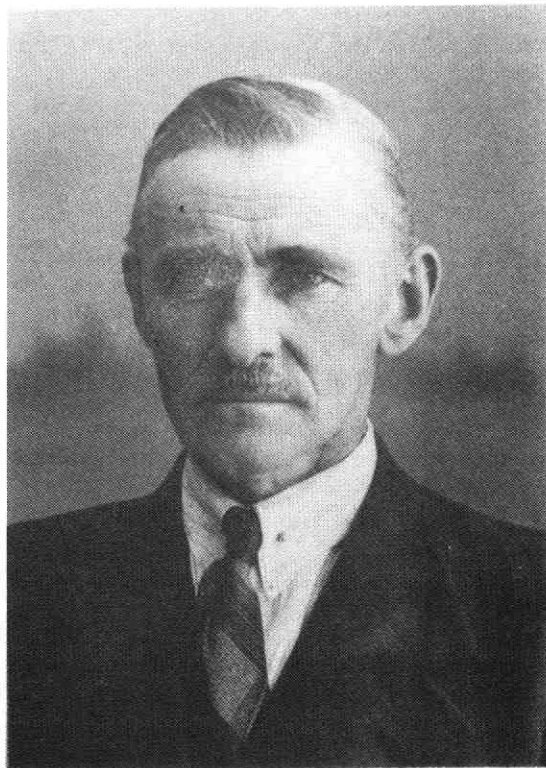
Te meer daar wij een onderhoud met Uwe Hoogeerwaarde Excellentie hadden aangevraagd — doch niet verkregen —, spijt het ons dat Uw adviseurs niet een onzer hebben bezocht, van wien zij beter hadden kunnen vernemen hoezeer het geestelijk belang van de katholieken van Haarzuilens hier een kerk eischt. Immers 's zomers, als Baron van Zuylen hier in zijn kapel 's Zondags een H. Mis liet lezen, gingen tientallen personen daar naar de H. Mis in plaats van te Vleuten, hoewel de pastoor zelf eens van de preekstoel heeft afgeroepen dat met het hooren van die H. Mis niet kan worden volstaan.

Bij een onderhoud dat twee onzer hadden met den Vicaris-Generaal, verklaarde deze ons dat vanzelfsprekend het zielenheil voor alles ging. Wij verzochten hem te willen opgeven wat Uwe Hoogeerwaarde Excellentie van de katholieken van Haarzuilens eischte, doch daarop ging Zijne Hoogeerwaarde niet in en verzocht ons enkel schriftelijk te willen opgeven wat de katholieken konden opbrengen.

Naar aanleiding daarvan zonden wij Uwe Hoogeerwaarde Excellentie ons schrijven van 5 Mei 1934 met de noodige bescheiden. Onzerzijds was daarmede vrijwel al het mogelijke gedaan en het resultaat leek ons alleszins bevredigend. Naar onze meening zullen wel meer kerken gesticht zijn, waar een zekerheid als door ons gegeven, niet gesteld zal zijn.

Het afwijzende antwoord van Uwe Hoogeerwaarde Excellentie op ons verzoek heeft hier thans een geest van verzet gekweekt, zooals wij ons nooit hadden kunnen indenken. Men roept als het ware om een herroeping van Uwe beslissing en wij hopen daarom dat het vorenstaande voor Uwe Hoogeerwaarde Excellentie een reden daartoe zal zijn.

Veel hoop op de uitdrukking vooralsnog in Uw schrijven van 5 Juli 1934 hebben wij niet, want ook de Vicaris-Generaal was van meening dat in deze geldt het parool „nu of nooit”, want is eenmaal de kerk te Vleuten verbouwd, dan is daarmede het heilig ideaal van geheel Haarzuilens „EEN EIGEN KERK” te niet gedaan.

L. Hoogstraten

Wij verzoeken Uwe Hoogerwaarde Excellentie daarom alsnog dringend tot de stichting van een kerk alhier te willen overgaan en hopen een gunstige beslissing te mogen ontvangen.

Verzet

Op 17 juli werd, op verzoek van verschillende katholieken, een algemene vergadering gehouden, waarop maar liefst 57 personen verschenen, waarvan 51 hoofden van gezinnen. De voorzitter gaf een overzicht van de werkzaamheden van de commissie en zette uiteen hoe de zaak ervoor stond. Het was vooral de heer H.A. van de Pavert die, als tolk van de vergadering, zijn waardering uitsprak voor het vele door de commissie verrichte werk en de algemene gevoelens van teleurstelling, die de brief van de aartsbisschop gebracht had, verwoordde. Hij signaleerde de tegenwerking van pastoor Ohl en citeerde enkele uit diens mond afkomstige uitspraken: *Als het aan mij ligt, komt de kerk er nooit. Nu schoot ik al zoo aardig op om aan het verbouwen te komen en nu komen ze van De Haar om mij een spaak in mijn wielen te steken en Waar haalt KLEIN PARIJS nu de vroomheid vandaan om zelf een kerk te willen hebben.*

Er heerste een opstandige sfeer. De algemene opinie van de vergadering was dat het onderzoek veel te eenzijdig was geweest en dat de houding van de pastoor niets dan afkeuring verdiende. Met algemene stemmen werd vervolgens de volgende **motie** aangenomen:

De vergadering van de katholieken van Haarzuilens, vertegenwoordigd door ruim 50 hoofden van gezinnen, heden bijeen; Met leedwezen vernomen hebbende de beslissing van Zijne Hoogerwaarde Excellentie den Aartsbisschop inzake het stichten van een kerk te Haarzuilens;

Overwegende, dat deze beslissing genomen is na ingewonnen advies o.a. van den Zeereerwaarden Heer Pastoor te Vleuten;

J.G. Versteeg

Spreekt haar afkeuring uit over de houding van den Zeereerwaarden Heer Pastoor in deze;

Verzoekt alsnog met klem een nader onderzoek te doen instellen;

Besluit het vorenstaande ter kennis te brengen van Zijne Hoogerwaarde Excellentie den Aartsbisschop

en gaat over tot de orde van den dag Haarzuilens, 17 Juli 1934.

De secretaris kreeg opdracht de motie toe te zenden aan de aartsbisschop, vergezeld van afschriften van de presentielijst en de notulen.

Het terechtwijzende antwoord van de aartsbisschop liet niet lang op zich wachten; het was gedateerd 23 juli 1934:

Noch de motie van 17 Juli j.l. noch het schrijven van 19 Juli j.l. hebben Ons aanleiding gegeven op de genomen beslissing in zake kerkbouw te Haarzuilens terug te komen, terwijl Wij het ten zeerste betreuren, dat men gemeend heeft in den vorm van een motie zijn afkeuring te moeten uitspreken over de gedragingen van den Zeereerwaarden Heer Pastoor in dezen, die zich vele en groote verdiensten heeft verworven voor de parochie Vleuten.

Eindelijk wenschen Wij nog op te merken, dat Wij niet alleen het oordeel van den pastoor (die in dezen belanghebbende was) hebben gevraagd, maar nog door twee anderen een onderzoek hebben doen instellen, van wie een geacht moet worden, ook met den toestand ter plaatse goed op de hoogte te zijn.

Op de volgende algemene vergadering, 28 juli, verschenen 67 personen. De commissie was in eerste instantie van oordeel dat de zaak was afgedaan maar de vergadering toonde zich zeer onbevredigd en wilde de ware reden van de afwijzing weten. Het algemene gevoelens was dat het „om de centen” ging; men besloot daarom door te werken en een fonds te vormen. Tevens werd nog maar weer eens een brief geschreven aan de aartsbisschop, een brief waarop overigens nimmer antwoord kwam:

A.J. Versteeg

*Aan Zijne Hoogwaardige Excellentie
den Aartsbisschop van Utrecht*

Zoodra de inhoud van Uw schrijven van 23 Juli j.l. den katholieken alhier bekend was, bereikte ons een verzoek om zoo spoedig mogelijk weer een bijeenkomst te houden.

De stemming op die vergadering was door Uw herhaalde afwijzende beschikking eensdeels neerslachtig, anderdeels erg opstandig; immers men sprak zelfs van niet meer naar de kerk gaan, van kinderen van de katholieke school afhalen en andere handelingen, waarmede naar onze meening weinig te bereiken is, doch dat er zulke dingen gaan gebeuren, staat voor ons vast.

De inhoud van Uw brieven van 3 en 13 Juli j.l. heeft, ook buiten Uw afwijzing van ons verzoek, geen bevrediging geschonken. Men zou graag willen weten of de door ons genoemde redenen dan in het geheel niet gegrond zijn. En dat schijnen zij wel geacht te worden, want uit den geheelen gang van zaken blijkt duidelijk dat het financieele gedeelte op den voorgrond treedt. Deelde de pastoor van Vleuten namens U bij het begin onzer actie ons reeds mede dat de katholieken van Haarzuilens maar moesten opgeven wat zij konden opbrengen, de vicaris-generaal sprak bij ons meergenoemd onderhoud met hem in denzelfden zin. Welnu we hebben alles gedaan wat we konden, doch daarover wordt in Uw brieven geen woord gezegd. Met de eenvoudige mededeeling dat er vooralsnog geen reden is alhier een kerk te stichten, wordt getracht ons tevreden te stellen. Wij voelen dat wij in deze gewoon voor kwajongen gezet zijn, want zeggen dat er geen reden is om een kerk te stichten had U zeker kunnen doen voordat wij al de moeite, die wij ons nu getroost hebben om zoo goed mogelijk voor den dag te komen, gedaan hadden. Daar is toch niet voor noodig dat afgewacht wordt wat de katholieken kunnen opbrengen.

Christus zelf heeft gezegd: „Laat de kleinen tot mij komen” en het grootste verlangen van de geestelijkheid is dat zij dagelijks naar de H. Mis gaan en zoo mogelijk ook dagelijks communiceren, doch voor Haarzuilens, waar een katholieke school staat met 75 leerlingen, geldt dat zeker niet? Neen, wij kunnen ons niet indenken dat ons verzoek niet gegrond was. Uwe Hoogwaardige Excellentie moet wel om zeer bijzondere redenen hier een kerk niet noodig achten en deze redenen zouden wij zoo gaarne van U vernemen. Het is bedroevend dat nu toch in Vleuten zoo veel geld uitgegeven zal worden voor verbouwing, dat men daarvoor hier een kerk zou kunnen bouwen. Pessimisten hebben zelfs durven meenen dat, als hier een kerk gesticht zou worden, Vleuten daardoor noodlijdend werd, doch wij weten maar al te goed welke bezittingen en schulden de kerk te Vleuten heeft en hoezeer het aantal katholieken daar gestadig toeneemt, om zulks ten sterkste te betwijfelen. En veronderstel dat zulks zoo was, dan wordt Vleuten dus op de been gehouden ten koste van het zielenheil van de kinderen van Haarzuilens en van vele ouden van dagen, die nu nooit meer in de kerk komen omdat de afstand te groot is.

Wij kunnen niet nalaten even terug te komen op de opmerking in Uw laatste schrijven, waarbij U verklaart het bedroevend te vinden dat men hier zijn afkeuring heeft uitgesproken over de houding van den Zeereerwaarden Heer Pastoor in deze, die zich vele en groote verdiensten verworven heeft voor de parochie Vleuten. Zeker, dat de Zeereerwaarde Heer Pastoor dikwijls groot en verdienstelijk werk heeft verricht, is waar en beaamt zonder uitzondering elk zijner parochianen, zelfs de niet-katholieken weten zulks, doch dat hij nu, om zoo te zeggen in zijn laatste levensdagen, ten koste van Haarzuilens zijn zin zal doordrijven, heeft de achting voor hem ten zeerste doen dalen.

Tenslotte nog een opmerking over het onderzoek dat U door 2 personen hebt doen instellen. Waarom hebben deze personen

hun licht niet bij onze commissie opgestoken om daar nog eens uitvoerig te vernemen wat onder de menschen heerscht. Waarom is wel het oordeel van den Pastoor, die belanghebbende was, gevraagd, doch niet van onze commissie, die zeker evenzeer belanghebbend is als de Pastoor. Voorts kunnen wij ons moeilijk indenken dat Kamunnik van Schaik, met wien U naar onze meening den eenen der onderzoekers bedoeld moet hebben, die ter plaatse goed op de hoogte zou zijn, daarmede wel werkelijk zoo goed op de hoogte is.

Hoewel Uwe Hoogwaardige Excellentie reeds in Uw meergenoemd schrijven van 23 Juli j.l. hebt te kennen gegeven niet op Uw beslissing inzake kerkbouw alhier terug te komen, nemen wij beleefd de vrijheid er nogmaals op aan te dringen een beter onderzoek te doen instellen en toch wel Uw besluit te herroepen, dan wel ons de redenen van Uw afwijzende beschikking kenbaar te maken.

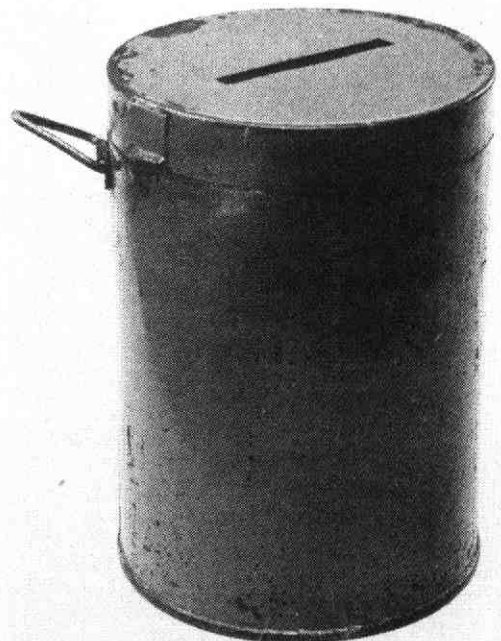
De commissie beraadde zich op andere wegen en besloot de zaak als „geloofskwestie” voor te leggen aan de Apologetische Vereeniging „Petrus Canisius”, maar deze haastte zich op 14 september te verklaren dat de aangelegenheid geheel buiten haar competentie lag.

Ieder ander zou nu toch het hoofd in de schoot hebben gelegd. Niet aldus de commissie, die zich op 22 oktober wendde tot alle katholieken van Haarzuilens:

Wij hebben de eer U te berichten, dat wij nog steeds onze actie om alhier een kerk gesticht te krijgen niet hebben opgegeven. Integendeel, wij hebben goede verwachtingen dat onze bemoeiingen resultaat zullen hebben.

In onze laatste vergadering hebben wij besloten een propaganda-afdeeling aan ons comité toe te voegen, van welke afdeeling binnen kort enkele leden U over een en ander zullen komen spreken.

Tevens meenden wij dat het aanbeveling verdient om spaarbusjes ten behoeve van een nieuwe kerk te verspreiden, waarvan in alle katholieke gezinnen er een bezorgd zal worden.

De spaarbus. Omplakt en verzegeld met de busstrook „Steunt het fonds voor eigen kerk”, werd zij eind 1934 met een begeleidend briefje bij de mensen thuis bezorgd.

N.V. DE VEREENIGDE BLIKFABRIEKEN

HOOFDQUARTIER
AMSTERDAM C.DAMSTRAK 28-30

UTRECHT, 23 November 1934.
KANAALWEG 92

Mr. W. Th. RYNTJES,
Haarszuilen N° 61.

TELEGRAM-ADRES
"VERBIFA"
TELEF. INTERC. 12313
CODES
ABC ALPH. 2TH EDITION
CARLOWITZ
BANKIERS
DE TWENTSCHE BANKVEREENIGING
GIRO-REKENING
POSTKONTO EN GROOTKONTO N° 10
OEFENINGEN AMSTERDAM 11-10

Onder No. 7873 U. Voor aan U verkocht en geleverd volgens Algemeene Verkoopvoorwaarden gedeponeerd bij Notaris J. L. de Kap. Amsterdam
Verzonden per: Bode van Goes.

Emballage		P.o/o	
V.B.	100 Collectebusjes 80x110 mm. Rompen blank, bodems en deksels uitwendig goudgevernist. Met los overluitend deksel, voorzien van gleuf en inwendig van 2 schuim geplaatste strookjes blik. Buitenkant van het deksel met 2 strookjes blik voor verzegeling. Romp voorzien van hangertje.	22,50	22,50
U.	VBU 3330 = 1 doos emballage		0,20
			22,70
	4 % Omzetbelasting		0,91
			23,61

Order d.d. op
tot heden geleverd
heden geleverd
Blijft te leveren
Voor het terugbrengen van ledige emballage wordt door de Spoorwagenaarschappij vrachtwagen vergoeding, indien op dat tijdstip wordt vervoerd, niet verstrekt onder overname van de vrachtwagen, waarmede de volle kosten zijn overgenomen. (REGLAAR) worden 3 dagen in de levering niet mee gerekend.
U 10 214 330 12-3-34

Fragment van de nota van N.V. De Vereenigde Blikfabrieken, van 23 november 1934.

Wij hopen dat daarin zullen terecht komen de giften die U anders aan de kerk te Vleuten had toegedacht, zooveel eerder zullen wij allen het geluk verkrijgen zelf een kerk te hebben.

De spaarbusjes werden besteld bij de N.V. De Vereenigde Blikfabrieken te Utrecht, die er 100 leverde voor f 23,61; drukkerij Hoonte te Utrecht rekende f 4,68 voor 1000 busstroken *Steunt het fonds voor eigen kerk*. De busjes werden tegen het eind van het jaar bij de mensen bezorgd met een begeleidend briefje:

Wij hebben het genoegen U bijgaand te doen toekomen een spaarbusje ten behoeve van een nieuwe kerk, zooals wij in onze vorige circulaire reeds hebben toegezegd.

Het ligt in de bedoeling de busjes eenmaal per 3 maanden te komen ledigen, waarvoor U dan door de ophaler een kwitantie van het daarin bevonden bedrag zal worden afgegeven, hetgeen door het comité daarna nog bevestigd zal worden.

Van de gespaarde gelden wordt een fonds gevormd, dat, degelijk belegd, zal worden benut, zoodra van hoogerhand besloten wordt hier een kerk te bouwen. Zolang de kerk dus niet gesticht wordt, blijven de gelden dan ook eigendom van de spaarders.

Op de vergadering van 30 november werd het idee geoperd een brief aan de Paus te schrijven. De voorzitter verwachtte daar weinig van. De brief zou immers via de nuntius en de bisschop weer bij de pastoor terechtkomen. Toch besloot men tot het schrijven van een brief, waarin alles nog eens uitvoerig werd uiteengezet. Er werd nimmer antwoord op ontvangen.

Op 1 maart 1935 vond de aanbesteding van de verbouwing van de kerk te Vleuten plaats, wat voor de commissie aanleiding was tot het schrijven van de volgende brief:

Aan Zijne Hoogwaardige Excellentie den Aartsbisschop van Utrecht

Aangezien gisteren, 1 Maart j.l., de aanbesteding van de verbouwing van de kerk te Vleuten heeft plaats gehad, waardoor de mogelijkheid om hier een eigen kerk te krijgen uitgesloten is te achten en tevens van het stichten van een bijkerk wel niets zal komen, verzoeken wij Uwe Hoogwaardige Excellentie wel ons te willen terugzenden de bij ons schrijven van 5 Mei 1934 toegezonden bescheiden, te weten:

a de verklaring van de ingezetenen van Haarszuilens om jaarlijks de achter hun namen genoemde bedragen bij te dragen ten behoeve van een hier te stichten kerk;

b de lijst van veehouders, betreffende de door hen te weiden schapen;

DRUKKERIJ-HOONTE - UTRECHT

POSTREKENING 46446
TELEFOON 11774

UTRECHT, December 1934.

D No. 250

NOTA VOOR den Heer R I J N T J E S,

H A A R Z U I L E N S 61.

FOL. 349

1934		Prijs	4 ^o / _o omzetbelasting	Totaal
Nov. 27	1000 busstrooken Steunt het fonds voor eigen kerk	f 4 50	- 18	f 4 68
				f 4 68

De rekening van drukkerij Hoonte te Utrecht voor 1000 busstrooken. Deze stroken dienden niet alleen om aan te geven wat het doel van de spaaractie was, maar ook om de busjes te verzegelen. Ze werden over de aan de buitenkant van het deksel zittende strookjes blik geplakt.

c de verklaring van den Heer W.Th. Rijntjes, alhier, inzake het kosteloos verrichten van behangers- en stoffeerdswerk; d het afschrift van den brief van Baron van Zuylen.

Wij blijven bij onze meening dat een kerk alhier absoluut noodzakelijk is en daarom zullen wij dezer dagen een bespreking hebben met een missiecongregatie om te komen tot de stichting van een missiehuis met een publieke kapel.

Wij weten dat de inwoners van Haarzuilens alles voor een eigen kerk over hebben en dat zij hun toezeggingen zeker gestand doen, ook al kunnen zij geen eigen parochie-kerk krijgen.

Bij de te voeren besprekingen hebben wij genoemde bescheiden noodig met de in ons bezit zijnde verklaring van wijlen Baron van Zuylen, die de benodigde grond zeer voordelig wilde afstaan, een toezegging die door zijn erven zeker zal worden nagekomen.

Aangenaam zal het ons zijn de stukken dus per omgaande te mogen terugontvangen.

Haarzuilens, 2 Maart 1935.

Het antwoord, gedateerd 8 maart 1935 en ondertekend door de vicaris-generaal, was zeer hautain:

In antwoord op uw schrijven van 2 Maart j.l., waarin U ons verzoekt om per omgaande diverse Ons bij schrijven van 5 Mei 1935 toegezonden bescheiden te willen terugsturen, deelen wij U mede, dat Wij hiertegen bezwaar hebben, daar Wij de gevraagde stukken wenschen te behouden. Derhalve zal Uw verzoek niet worden ingewilligd.

De reacties van de commissieleden waren uiteenlopend. Er waren er die, gekrenkt en verontwaardigd, de stukken met geweld terug wilden halen, maar de meer bezadigden wonnen het pleit. Men besloot de vicaris om een onderhoud te vragen. Dat onderhoud werd niet toegestaan; inplaats daarvan ontving de heer H. de Greef een brief, gedateerd 22 maart 1935, van de vicaris-generaal D. Hurdeman:

Uw schrijven van 18 dezer, hetwelk U onderteekent als Voorzitter van het comité van actie uit de katholieken van Haarzuilens, geeft Ons aanleiding tot de volgende bemerkingen.

Bedoeld comité werd indertijd opgericht om door samenwerking van meerderen des te eerder en des te zekerder het doel te bereiken, wat U en meerderen met U voor oogen stond, nl. een eigen kerk in Haarzuilens.

De ijver en volharding, die U getoont hebt bij het nastreven van dit doel, verdiende niet anders dan alle lof.

Echter is de beslissing van het kerkelijk gezag anders geweest dan U zich dat had voorgesteld, en Wij kunnen het Ons goed indenken, dat zulks vooral voor U na zoveel moeite en arbeid zeer pijnlijk moet geweest zijn. Zelfs kunnen Wij heel goed begrijpen, dat U nogmaals een poging deed, om te voorkomen, dat alle inspanning te vergeefs zou geweest zijn.

Maar nadat eenmaal de beslissing definitief was geworden, hadden Wij toch van U ongetwijfeld mogen verwachten, dat U zich zou neerleggen bij deze beslissing, al was het dan ook met eenige moeite, en dat bijgevolg het comité, als geen reden van bestaan meer hebbende, zou zijn opgeheven.

Echter is dit blijkens Uw schrijven nog niet het geval; zulks kunnen Wij niet anders dan ten eerste betreuren.

Het zal U echter thans begrijpelijk voorkomen, dat Wij na de definitieve beslissing geen comité van actie uit de katholieken van Haarzuilens meer kunnen erkennen en dat Wij op die gevoerde actie, en alles wat daarmee verband houdt, niet meer wenschen terug te komen.

De standpunten verhardden zich. Op 3 april 1935 was er weer een algemene vergadering, waar 60 personen verschenen. De secretaris J.G. Versteeg bracht verslag uit en voorzitter H. de Greef vertelde dat er nimmer een geldige reden voor de weigering was opgegeven. Hij vroeg de vergadering of deze voor voortzetting van de actie was, maar stelde tevens dat *wij niet in opstand komen tegen de Kerkelijke Overheid, doch langs eerlijken weg willen komen tot een eigen kerk. Hiervoor is echter aller medewerking, moreel en financieel noodig.* Unaniem besloot de vergadering tot voortzetting der actie.

(slot volgt)

Wie wat bewaart die geeft wat

Door ons werden in dank, ten behoeve van onze bibliotheek en onze verzameling, de volgende schenkingen aanvaard van:

Mevrouw van Weerden-de Groot, Verlengde Hoograven-seweg 248 Utrecht

Barometer, koffielood, twee koperen vazen, koperen waterketel, theelicht, keuken-hakmes, rietmes, kluister, oud-hollands strijkijzer, zakketel, schapenscheerdersschaar, kolenkit, spanzaag, petroleumkan, trekzaag, botervloot, salamanderkachel, timmermanskrapen, nieuwjaarswenskaartje 1927, diverse kleingoed

J. Tukker, van Wanroystraat 16 Vleuten
Het kasteel te Woerden

K. van Proosdij, Castellumlaan 10 De Meern
Vijf antieke deursleutels

F.H. Kerkhoven-Schmieman, Zandweg 104 De Meern
Boek Jac. de Bruijn „De Hervormde Gemeente De Meern”, paar slobkousen, biezen koffertje

W.H. Denekamp, Utenhamstraat 5 Vleuten
Cacao-bus van Betke cacao, ca 100 jaar oud

N.N. te Vleuten

Varkensschraper, koffiemonstersteker, handworststopper, houten deurknoppen, handbrandspuit, schoenmakersleest, schilmachientje, oude nijptang, kachelpijp-regelklep, snackknijper, schijvenpers, raspmolentje, straal-kacheltje, zeis, kaarslantaarn, onbekend apparaat (merk Frauenlob D.R.P.), poetsdoos, koffiemaatje, varkensprikker, kleine trekzaag, vruchtensapmolen

B. Overkleef, Touwslagerslaan 5 De Meern
Klompplaarzen